

[Sønderup.]

egen bolig op til skattesvarelse. Dernæst pålignes der grundstigningsskyld, og så stiger eventuelt den almindelige grundskyldpromille. Det er forståeligt, at de husejere, der har fået den karruseltur, føler sig dårligt behandlet. Jeg kan i hvert fald forsikre den højtærede minister om, at der er ikke ret mange af dem, der i det lange løb vil være retsstatsfolk.

Man taler om de stigende grundpriser, men man tier med, at det offentlige selv igennem byplanloven begrænser byggeriet til inderzonerne i et sådant omfang, at man da selv er med til at påvirke priserne. Den industrielle udvikling øver også sin indflydelse; selv en relativt dyr grund udgør kun en meget begrænset part af omkostningerne med anlægget af fabriksvirksomhed; derfor ser man fra den side ikke så nøje på jordprisen. De vilkår, som jeg har omtalt, under hvilke byggegrunde omstøttes, får bl. a. uheldige skattemæssige virkninger for den almindelige husejer. For landbrugets vedkommende virker det også i høj grad udfordrende, at de vurderinger, der danner grundlaget for beskatningen, ingen sammenhæng har med afkastningsvilkårene.

I de oprindelige vurderingsprincipper hæftede man sig ved hensynet til ejendommens værdi i handel ogandel. Vandelsbegrebet, der dækkede over hensynet til rentabiliteten, synes i dag at være ved at glide ud af billedet, og det må jeg protestere imod. Der står udtrykkelig i loven, at der skal tages hensyn til vandel, altså til afkastningen. Man kan vel egentlig godt sige, at det har været uhyre skæbnesvangert, at der i ligningsdirektoratets grundskyldsaftdeling på ledende poster har siddet, hvad jeg vil betegne som rabiate grundskyldsmænd, for hvem landbrugsejendomme mere var skatteobjekter end produktionsapparater. Nu står vi på ny over for en omvurdering, og efter det, der er sivet ud, lægges der igen op til en klækkelig stigning af ejendomsskylden. Er det mon, fordi der er sket

fremgang i landbrugets indtægter? Nej, tværtimod. Der skal fortsat som hidtil præsteres en større indsats end noget andet sted for at opnå et nogenlunde udkomme. Man vil simpelt hen opvurdere, fordi der til industriformål og andet byggeri til stigende priser er foretaget jordkøb af såvel offentlige som private virksomheder, og man kan vel heller ikke se væk fra, at ikke-landmænds køb af ejendomme også øver en vis indflydelse. Da det almindelige landbrug ikke eksisterer med salg for øje, men er en arbejdsplads, der skal danne grundlag for et dagligt udkomme, er det både urimeligt og uforsvarligt at lade salgsstatistikken dominere som vurderingsfaktor i det omfang, som det har været tilfældet i de senere år.

Jeg har egentlig den allerstørste medlidenhed med den skare mænd, der i det kommende halve år skal foretage ejendoms-skyldvurdering. De er stillet på en uriaspost. Det er en meget svær, næsten håbløs opgave at skulle foretage en vurdering, der kan danne et blot rimeligt grundlag for de store skattekonsekvenser 4 år frem i tiden.

Ejendomsbeskatningen er et levn fra en tid, da formuebesiddelsen var knyttet til landbrugsejendom. Det forhold har udviklingen for længst vendt op og ned på. I dag er formuebegrebet væsentligst knyttet til helt andre områder, men det lader heller ikke til at være gået op for den højtærede minister. Ejendomsbeskatningen har overlevet sig selv, derfor bør man gå i gang med en afvikling, så kan man også efterhånden få begrænset det omstændelige vurderingsapparat, der beslaglægger så mange kræfter. Jeg er selvfølgelig, som også forslaget giver udtryk for det, klar over, at der skal en overgangsperiode til, før ejendomsbeskatningen helt eller delvis forsvinder, men jeg håber som sagt, at vort forslag kan komme til at danne udgangspunkt for at få hidført rimelige tilstande og rimelige forhold på dette felt. Det er så sandt hårdt tiltrængt. Lad os komme i gang med det snarest muligt.